

ÜKAPÁM PISZTOLA

(Részlet)

BRASNYÓ ISTVÁN

Az ötvenéves Hídnak

hová lett ükapám pisztola
tűzmarta kakasának egyszerű mechanizmusa
hová lett porozó szaruja
mindez itt volt a kezem ügyében
mit tettetek vele
hová lett esővert fénymarta bőriszákja
szalagtalán zsíros kalapja
cikornyás pipaszára
az egészet hátrahagyva menetelt tovább
vagy elragadta ki tudja hol szerezte lova
híre járja hogy többé nem lehet megállítani
ingébe kap csak már bele a sötét
elcsavarogja az évszázadokat
mint aki hajlamos a csínytevésre
nem torpan meg nem ragad a sárba
ám mégis meghökkentő lehet
látni valakit
és nem látni nyomban az árnyékát is
vízparton a tovaúszó tükörcképét
bár a növendék világ így is úgy is felserdül
hihetetlen eszméken nevelkedik
a bátrak megkockáztatják hogy bitófán végzik
miután a gyávák alattomban elárulták őket
vagy csak egyszerűen rajtavesztenek
és az eszméken kívül ki sem okolható

mi másra volnának jók az ideák
 bár ha fegyvere van az embernek
 egy az egyhez mindig van esélye
 fölösleges tudomást vennie a nagy számok törvényéről
 ha esze ágában sincs védtelen maradni
 mert ki fogja megjárni az utat
 az úttalan utat egy fiktív időben
 ki fog beszámolni élményeiről és kalandjairól
 ki fogyaszt nehéz ebédeket
 a pisztol agyával kopogtatva nyomatékként az asztalt
 mint általában az üldözöttek
 de nem veszik nem kallódik el
 ahogy a magukra utalt emberek többsége
 miután biztonságos szállás
 csupán a szabad ég alatt található
 s hűjával borotvának tükörnek
 az embert hamarosan ellepi a borosta
 a civilizáció azonban huzamosabb ideig nélkülözhető
 bármilyen következmények nélkül
 mert nem szántottatok és nem vetettetek
 most egy ideig éhezni fogtok
 felkopik az állatok
 tükörben láthatjátok aszalódó arcotokat
 de engem ebből az egészségből csak a pisztol érdekel
 mielőtt itt maradnék végleg kiszolgáltatottan
 hogy a kezembe fogjam vagy övembe dugjam
 ükapám pisztolat
 ráfogjam legalább a versemre
 úgy kényszerítsem az általam elképzelt irányba
 vasárnap délután
 amikor különben is levegő ömlik az égből
 és semmi hasznát sem lehet venni az elméleteknek
 krúdy gyula és ady endre vasárnap délutánjai
 azok a kisvárosiak kísértének a világvárosokban
 az egész világ vidék lesz ahelyett
 hogy székesfőváros lenne
 ettől akarom megvédeni magam
 ezért kell ükapám pisztola
 hol van a vasa hogy a földgolyóhoz csapjam
 hol porlik szuvas fája

ennél semmi értékesebb holmim nincs
ennek a szelleme hat át és leng be
és bátrabb lennék vele vajon mennyire bátor
mennyire kívánatos bátornak lenni ebben a korban
egyáltalán mi kívánatos
mi mire lehetne példa
amikor nagyjából minden egyforma
máshol kellett volna kezdeni vagy máshonnan indulni
de ha most egyszerűen itt vagyunk
nem mondhatjuk hogy öregapja még látta
napóleon katonáit
de azután ők elfutottak
mint ükapám mondhatta
bátor és semmittevő érában
nem tudom tudtak-e írni-olvasni
meg tudták-e mondani hogy mi a nevük
különbséget tudtak-e tenni egymás között
az az érzésem hogy igen
már akkor elkezdődött a felemelkedés
igaz tökéletesen mindegy milyen szintről
a szenttamási mocsárból
kiszámíthatatlanul rövid volt hozzá az emberélet
sebes emberöltők váltakoztak
ebben a sodrásban legokosabb volt istenben bízni
a semmi és az isten közül
az istent választani
csengettyű lenni a nyeles templomi persely végén
amit till eulenspiegel csörgősapkájából szabtak
mert ki ne szeretne harangozni
belekondítani a lila ürességbe lehetőleg
amikor semmi szükség rá
beharangozni az angyalok szoknyája alá
egy verset még egy verset
azon múlik az egész hogy tudunk-e cifrákat mondani
ami tükrözi társadalmi helyzetünket
van-e fantasztikus életrajzunk
ott a pisztol körül megint egy történet
valami nagy ballaszt vagy legalább hajcihő
mindenesetre rengeteget kellett utánajárni

és az egészért nem igaz hogy egy mese legyen
a fizetség
jóval többet érdemelnék
az az érzésem már születésemnél fogva
hogy egyáltalán megszülettem
és nem is egy teljes mese
hanem csupán mellékes részlet
de ha a mellékes részletek ragadnak meg
lefejeverez ükapám pisztola